ARCHITEKTURA ORACLE DATABÁZE

ORACLE DATABÁZE

- Oracle je RDBMS databáze
- Výkladový slovník : Je to databázový server, který spravuje databáze, komunikaci s klienty (lokálními nebo vzdálenými), vstupy a výstupy dat a jejich integritu.
- Pro ukládání dat používá tabulky, zajišťuje případné vazby mezi nimi zejména typu rodič – potomek
- Ještě se pro jistotu zeptáme ...

ZÁKLADNÍ POJMY

- DML
- DDL
- Instance
- Databáze
- Transakce
- Transakční žurnál

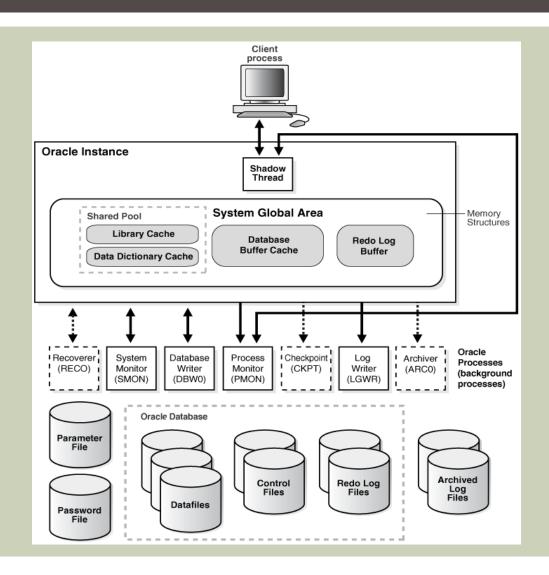
ZÁKLADNÍ POJMY

- DML Data Manipulation Language select, update, insert, delete, ...
- DDL Data Definiton Language create table, grant ...
- Instance = paměť + procesy
- Databáze = instance + soubory
- Transakce = ucelená posloupnost operací vedoucí ke změně stavu, proběhne buď celá nebo vůbec
- Transakční žurnál seznam všech započatých transakcí (jak ukončených tak neukončených)

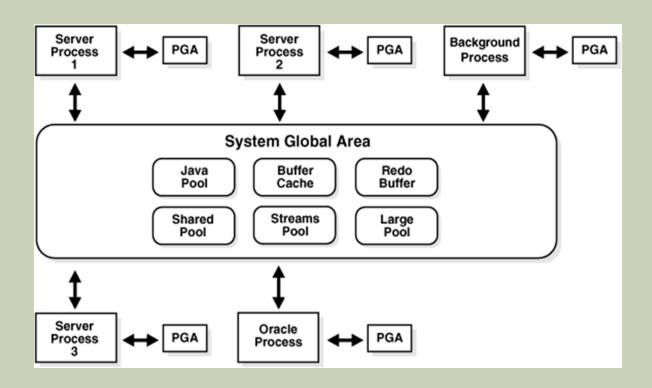
ZAKLADNÍ POJMY

- DML Data Manipulation Language select, update, insert, delete,
- DDL Data Definiton Language create table, grant ...
- Instance = paměť + procesy
- Databáze = instance + soubory
- Transakce = ucelená posloupnost operací vedoucí ke změně stavu, proběhne buď celá nebo vůbec
- Transakční žurnál seznam všech započatých transakcí (jak ukončených tak neukončených)

ARCHITECTURA - PŘEHLED

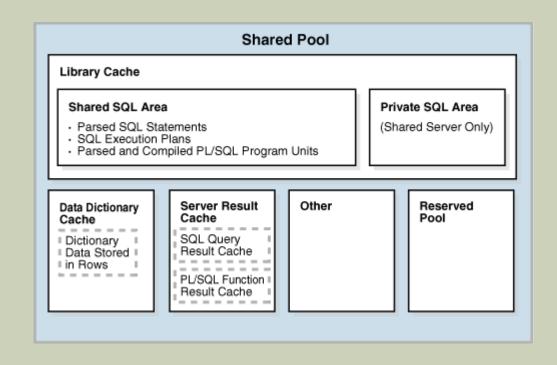

STRUKTURA PAMĚTI

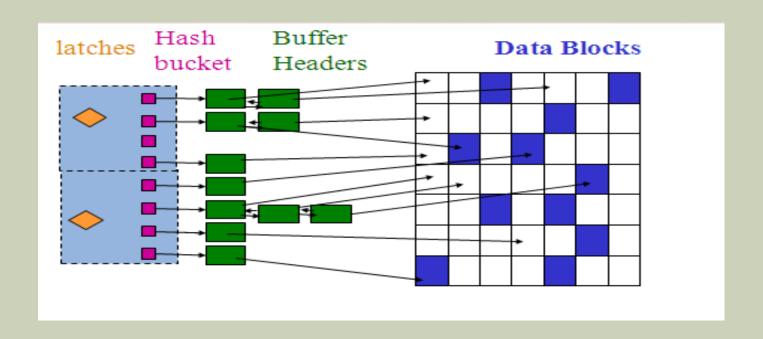
SHARED POOL

- Je součástí SGA
- Obsahuje
  - Library cache
  - Data dictionary cache
  - Další menší bloky

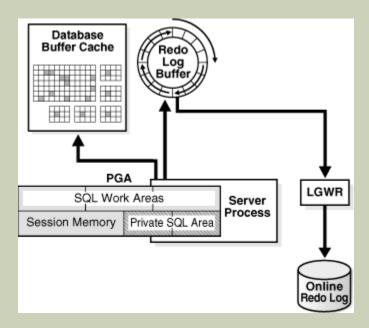
DATABASE BUFFER CACHE

- Je součástí SGA
- Obsahuje datové bloky kopie bloků na disku
- Tuto část paměti sdílí všichni uživatelé
   Latch je "zámek", kdo ho má, může k datům

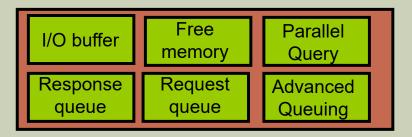
REDO LOG BUFFER

- Je to cyklický buffer v SGA
- Jde o transakční žurnál
- Z paměti se postupně ukládá na disk

LARGE POOL

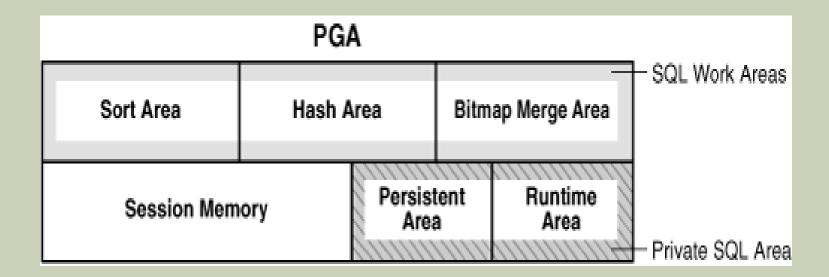
- Používá se pro speciální operace:
  - Pro tzv. shared servery
  - Pro XA (distribuované) operace
  - Pro zálohovací procesy

JAVA POOL A STREAMS POOL

- Java pool:
  - Používáme pouze, pokud máme uložený kód napsán v jazyce java
- Streams pool
  - Používáme, pokud využíváme technologii AQ (Advanced Queuing)

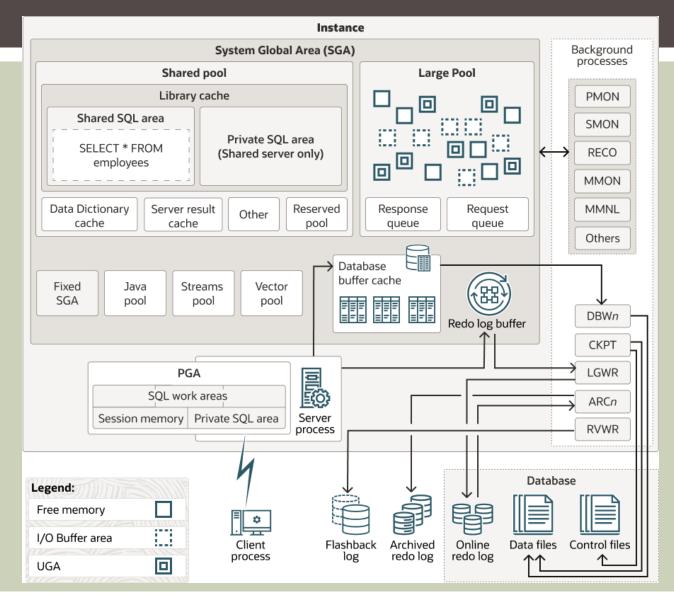
PROGRAM GLOBAL AREA (PGA)

PROCESS ARCHITECTURE

- User process
  - Je proces uživatele, který se snaží o spojení do databázel
- Databázové procesy
  - Server process: zajišťuje spojení mezi uživatelem a databází, spouští se ve chvíli, kdy se uživatel připojuje do databáze
  - Background processes: zajišťují chod databáze, spouští se ve chvíli, kdy se spustí databáze
- Daemon procesy
  - Proces čekající na příchozí síťové spojení
  - Procesy pro vzdálený management (agenti)

PROCESS STRUCTURES

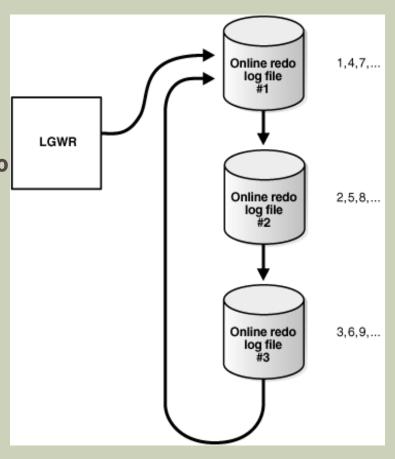

DATABASE WRITER (dbwr)

- Zapisuje modifikované (dirty) datové bloky z buffer cache na disk
  - Pokud to operační systém umožňuje, pak zapisuje asynchronně
  - Je to operace, která nejvíce "zdržuje"

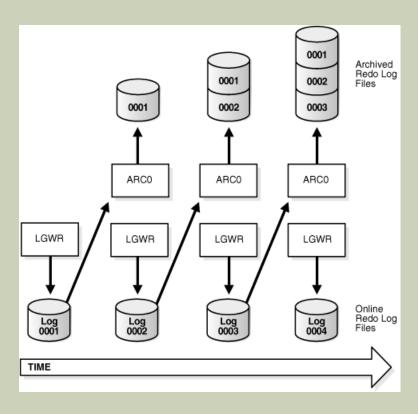
LOG WRITER (Igwr)

- Zapisuje redo log buffer do redo log souboru na disk
- Zapisuje vždy když:
  - Nastane commit
  - Je redolog buffer ze třetiny zaplněn
  - Před DBWR
  - Maximálně ale každé 3 sekundy
- Při každém commitu je vygenerováno tzv. system change number (SCN)

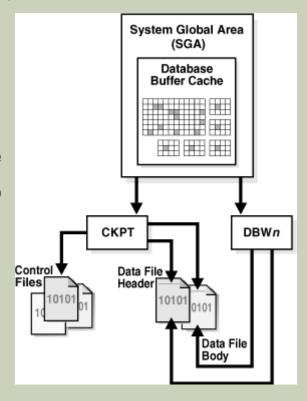
ARCHIVER (arcn)

Kopíruje redo log soubory na určené záložní místo po proběhnutí log switch

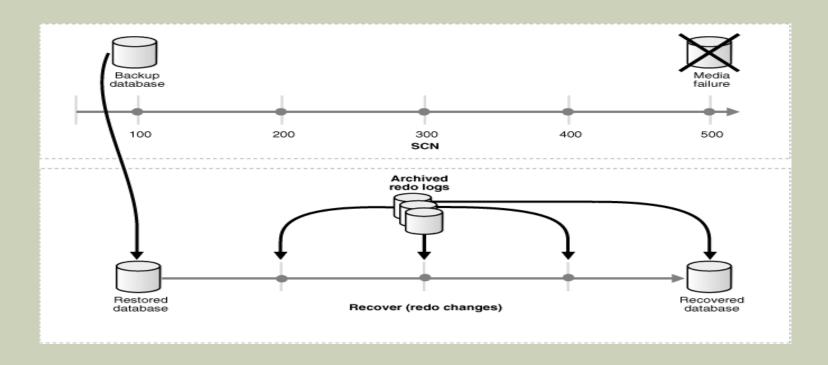
CHECKPOINT (ckpt)

- Zaznamenává checkpointy (časové značky) do:
  - Control file
  - Každého datového souboru
- Po úspěšné provedeném checkpointu
  je databáze v tzv. konzistentním stavu,
  tj. v případě obnovy datových souborů se
  lze dostat zcela jistě a automaticky až do
  tohoto bodu

SYSTEM MONITOR (smon)

- Zjišťuje při startu DB, zda je v konzistentním stavu, pokud ne, pak provede obnovu
- Spravuje dočasné segmenty

PROCESS MONITOR (pmon)

- Pokud zhavaruje uživatelský proces pak :
  - Vyčistí buffer cache
  - Uvolní prostředky, které proces využíval
- Monitoruje připojení a kontroluje překročení timeoutů
- Pro vlastní ukončení ostatních procesů spouští proces Cleanup Main Process (CLMN), ten pak případně ještě spouští další procesy typu Cleanup Helper Processes (CLnn)
- Ve starších verzích obsahoval i funkce následujících dvou procesů

Process Manager (PMAN)

- Startuje a ukončuje následující procesy
  - Dispatcher and shared server processes
  - Connection broker and pooled server processes for database resident connection pools
  - Job queue processes
  - Restartable background processes

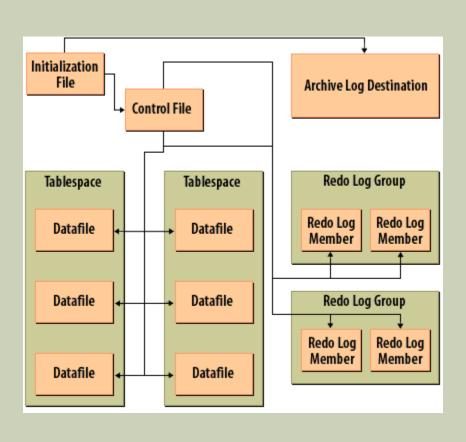
Listener Registration Process (LREG)

 Registruje spuštěné databáze do procesu listeneru

Další významné procesy

- Recoverer Process (RECO) při chybách v distribuovaných transakcích
- Manageability Monitor Processes (MMON and MMNL) pro automatické ladění
- Job Queue Processes (CJQ0 and Jnnn)
- Flashback Data Archive Process (FBDA)
- Space Management Coordinator Process (SMCO)

STRUKTURA ULOŽENÍ DAT

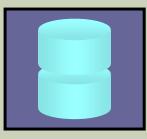
DATABÁZOVÉ SOUBORY

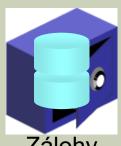
Inicializační soubory

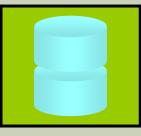
Password file

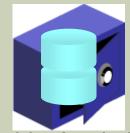
Datové soubory

Zálohy

(Online) redo log soubory

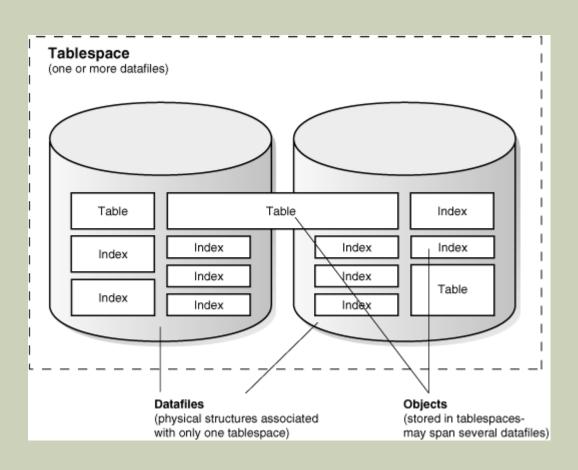

Archivní redo log soubory

Alert log and trace soubory

LOGICKÉ A FYZICKÉ DATOVÉ STRUKTURY

SEGMENT, EXTENT, BLOK

- Segment zpravidla odpovídá přesně jednomu datovému objektu (tabulce)
- Segmenty obsahují jeden nebo více extentů
- Extenty se skládají z datových bloků
- Datové bloky odpovídají blokům na disku

SYSTEM, SYSAUX TABLESPACE

- SYSTEM a SYSAUX tablespace jsou v každé databázi Oracle, zakládají se automaticky při zakládání databáza a musí být vždy online
- V tablespace SYSTEM jsou uložena základní metadata databáze, např.
   data dictionary
- V tablespace SYSAUX jsou uloženy doplňkové komponenty jako napříklar repository pro Enterprise Manager
- Nedoporučuje se v tablespace SYSTEM a SYSAUX ukládat uživatelská data

DOTAZY?